

LINNEA LUNDBORG

SIDAN 1

Fakta om Nato

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Nato är en militär allians med 31 medlemsländer. De ska hjälpa varandra om något av länderna blir attackerade. Sverige är inte med i Nato men vi har ansökt om att få gå med. I denna bok kan du läsa om hur Nato skapades och hur de arbetar och hjälper varandra.

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Olika former av samtal. Att lyssna aktivt, ställa frågor, uttrycka tankar och känslor samt resonera och argumentera i olika samtalssituationer. (SV 4–6)
- Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt. (SV 4–6)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. (SV 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel grafiska modeller. (SV 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRA22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva enkla texter. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar. (SV 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel bilder och grafiska modeller. (SV 4–6)
- Sakprosatexter för barn och unga. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV 4–6)
- Olika former av samtal. Att lyssna aktivt och ställa frågor. (SV 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och reflektera över skönlitteratur och andra texter.

EPA – ENSKILT, PAR, ALLA

Låt eleverna använda sig av EPA-modellen för att reflektera över boken.

1. Först reflekterar eleverna enskilt över vad boken presenterar som de redan kände till (gammal kunskap) samt vad som var nytt för dem (ny kunskap).
2. Efter en stund får eleverna arbeta ihop i par och presentera sina tankar.
3. Till sist lyfts frågeställningen kring gammal och ny kunskap i hela klassen.

BINGO MED NATO-BEGREPP

1. Dela in eleverna i par.
2. Låt eleverna dela in ett papper i nio rutor, som en bingobricka.
3. Skriv ord på tavlan som handlar om Nato, cirka 12 ord. Eleverna börjar med att skriva ord från tavlan i de tomma rutorna.
4. Använd en webbsida med ett digitalt snurrhjul där du har skrivit frågor som är kopplade till orden.
5. Snurra det digitala hjulet och läs frågan där det stannar. Om de har svaret på sin bricka lägger de en markör på det.
6. Det par som först har tre i rad ropar "Bingo".
7. Detta går att göra flera gånger. Byt bingobricka och/eller par.

EN FÅR GÅ

I denna övning är alla aktiva och får säga vad de tänker och tycker om en viss fråga. Skriv ner frågor som du vill att eleverna ska diskutera med varandra, som är kopplade till boken.

Till exempel:

Tycker du att Sverige ska gå med i Nato? Motivera.

Tycker du det är bra att det finns kärnvapen?

1. Dela in eleverna i grupper om fyra. Ge eleverna i varje grupp var sin siffra 1–4 (eventuellt skriv den på handen så att de inte glömmer den).
2. Ställ en fråga, gärna en öppen fråga.
3. Grupperna kör "huvuden ihop" och diskuterar frågan. När alla i gruppen har ett svar på frågan ställer de sig på en rad för att visa att de är klara.
4. Säg en siffra, till exempel 2. Alla 2:or byter grupp. Nu bildas en ny grupp, med tre elever och en ny medlem. Alla delar sina tankar och svar och jämför med varandra.
5. Ställ en ny fråga och gör om övningen.

KARUSELLEN

I denna kooperativa struktur får grupperna möjlighet att diskutera och reflektera kring bokens innehåll. Klipp isär och lägg ut de olika bilderna och ett tomt papper på olika platser i klassrummet.

1. Dela in klassen i smågrupper som sedan placeras ut vid bilderna.
2. Grupperna diskuterar och skriver vad som passar till bilden.
3. Efter ett tag roterar grupperna och hamnar framför en ny bild.
4. Varje grupp ska ha en bestämd färg på pennan som de tar med sig när de roterar.
5. Grupperna läser först vad föregående grupp har skrivit och sedan diskuterar man vidare vad gruppen kan bidra med och lägga till. Upprepa roteringen.
6. Avsluta med att lyfta gruppernas gemensamma sammanfattning av bilderna och bokens innehåll.

FACIT

LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vad är de flesta som jobbar inom Nato?
De är soldater.
2. Hur många medlemsländer finns det i Nato?
Det finns 31 medlemsländer.
3. Vad är en allians?
Allians betyder samarbete eller pakt.
4. Varför bildades Nato?
Efter andra världskriget var 12 länder rädda för att bli attackerade så de bestämde sig för att samarbeta.
5. Vad betyder FN?
Det betyder Förenta nationerna.
6. Vad gör FN?
De samarbetar för fred.
7. Vilka två länder som är med i Nato ligger inte i Europa?
Det gör USA och Kanada.
8. Vad kan en attack mot ett land vara?
Det kan vara när ett land anfaller ett annat eller så kan en attack handla om terrorism.
9. Vilken militär har Nato?
De har ingen egen militär utan lånar soldater från medlemsländerna.
10. Vad är Nato förkortning på?
Det står för North Atlantic Treaty Organization.
11. Vad tävlade Sovjetunionen och USA om efter andra världskriget?
Om vem som hade mest vapen och flest soldater.
12. Varför kallas det för kalla kriget?
För att Nato och Warszawapakten var fiender och det var kallt mellan dem.

13. Varför blev det krig i början av 1990-talet i Jugoslavien?
För att flera delar av landet ville bli egna länder.
14. Vad hände 1995 i staden Srebrenica?
Över 8 000 muslimska män dödades.
15. Vad hände 2021 när Nato lämnade Afghanistan?
Terroristerna tog makten igen.
16. Vad betyder det att Sverige är alliansfritt?
Det betyder att vi inte är med i någon militär allians med något annat land.
17. Vad måste man göra för att bli medlem i Nato?
Man måste ansöka om medlemskap och alla medlemsländer måste säga ja.
18. Vad är världens farligaste vapen?
Det är kärnvapen.
19. Hur tänker FN kring kärnvapen?
FN vill att kärnvapen ska förbjudas.
20. Vad är Tecknarupproret?
Det är 150 svenska illustratörer och serietecknare som protesterar mot att Sverige ska gå med i Nato.
21. Hur protesterar Tecknarupproret?
De ritar bilder om hur dumt det är med krig och kärnvapen.
22. Vad är en utmaning för Nato i framtiden?
Klimatförändringar som gör att människor behöver fly till andra länder. Det kan skapa våld och oro.
23. Var ligger Natos högkvarter?
Det ligger i Bryssel i Belgien.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

24. Hur länge kommer Jens Stoltenberg att vara generalsekreterare för Nato?
Han kommer att vara generalsekreterare i 9 år.
25. Varför krigar Ryssland i Ukraina?
Putin vill att Ukraina ska tillhöra Ryssland.
26. Varför vill fler svenskar att vi ska gå med i Nato nu än tidigare?
På grund av kriget i Ukraina.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

27. Vad betyder det när det är "kallt" mellan olika personer?
Eget svar.
28. Varför tror du att många protesterade mot upprustningen i Natos medlemsländer efter kalla kriget?
Eget svar.
29. Tycker du att Sverige ska gå med i Nato? Motivera.
Eget svar.

SANT ELLER FALSKT?

Skriv S i rutan om det är sant och F i rutan om det är falskt.

- S Nato är förkortning på North Atlantic Treaty Organization.
- S För att bli medlem i Nato måste ett land ansöka om medlemskap.
- F Sverige har kärnvapen.
- F Under andra världskriget bombade USA två turkiska städer med kärnvapen.
- S FN vill att kärnvapen ska förbjudas.
- F Tecknaruppropet är en grupp kockar som inte tycker att Sverige ska gå med i Nato.
- S En sorts terrorism är attacker via nätet.
- F Natos högkvarter ligger i Paris.
- S År 2023 är 31 länder medlemmar i Nato.
- F Nato har en egen militär.